

З СВЯТОМ ПЕРЕМОГИ!

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛІПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 18 (914) | Четвер, 9 травня 1985 року | Ціна 2 коп.

ЗАРАДИ ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ

Велика Вітчизняна... Тисяча чотири вісімнадцять днів і ночей. І за кожним днем, за кожною годиною — нечуваний героїзм, самовідданість і мужність радянських людей.

Нав'язана Радянському Союзові підміським фашизмом війна була однією з найтижких випробувань, будь-коли пережитих нашою Батьківщиною. Вирішувалася доля не тільки першої у світі соціалістичної держави, а й світової цивілізації в цілому. Битва, як сказав поет, ішла «не ради слави — ради життя на землі».

Фашистська Німеччина завчасно зосередила біля наших кордонів 5,5-мільйонну армію. Вона вже мала досвід боїв на Заході. На вермахт працювала економіка не тільки Німеччини, але й майже всієї Західної Європи.

З перших днів війни в усіх кінцях нашої Батьківщини розгорнулася самовіддана робота. Формувалися нові частини і з'edнання військ. З прифронтової зони швидкими темпами евакуувалися в тил тисячі промислових підприємств.

Наши вояни геройчно стримували шалений наплив ворога. Більше місяця бились оточені фашистами захищники Брестської фортеці. Понад два місяці тривала Смоленська битва, в ході якої народилася радянська гвардія. Непримістно твердиню стояв на шляху ворожих полчищ Ленінград. Невимушену словою вкрили себе захищники Одеси і Севастополя. Сімдесят три дні наші вояни захищали Київ. Біля стін міста гітлерівці втратили більш як сто тисяч солдатів і офіцерів.

Видатною подією першого періоду війни стала битва під Москвою. Червона Армія вимогла добірні дії від вермахту, а в грудні 1941 року завдала ніщівного удара і відкинула ворога на захід. Це була перша велика поразка загарбників. Близьку перемогу нашої армії в небачений за своїми масштабами Сталінградській битві озnamенувала корінний перелом не тільки у Великій Вітчизняній війні, а й у другій світовій. Радянська

К. С. МОСКАЛЕНКО,
дівічі Герой Радянського Союзу
Маршал Радянського Союзу

Армія розгорнула могутній наступ по всьому фронту — від Чорного моря до Балтики.

Згадуючи події того часу, не можна сказати про високий наступальний порівні 38-ї армії, якою мені довелося командувати. Бійці і командири — представники різних націй і народностей нашої країни — рвалися в бій, прагнули наблизити день перемоги. Згадую, як у ході Київської наступальної операції хоробро билися з гітлерівцями бійці і командири 1-го Українського фронту, до складу якого входила відремонтовані місії армія. 5 листопада старшина Никифор Шолуденко — уродженець Київської області — з групою танкістів-розвідників першим проник у центр міста, і солдат його взводу встановили червоний прапор на будинку ЦК КП(б)У (нині міський комітет партії). У неспільному бою старшина полік смертохоробрих. Посмертно йому присвоено звання Героя Радянського Союзу.

Самовіддано боролися тисячі наших воїнів. Напередодні 26-ї річниці Великого Жовтня — 6 листопада Київ було візволено від окупантів. Столиця нашої Батьківщини — Москва — салютувала доблесним визволителем з 324 гармат. Така кількість гармат брала участь у салюті вперше.

Успішно вели наступ і війська інших фронтів. Невдовзі вся територія СРСР було очищено від ворога. Нішніх ударів було завдано фашистам у Східній Присії, на Віслі й Одрі. В історичний бійці за Берлін було поставлено переможну крапку в розв'язаній гітлерівськими агресорами війні. Радянські вояни з честью виконали інтернаціональну місію — визволили багато народів країн Західної Європи від фашистського ярма. Перемога у Великій Вітчизняній війні показала перевагу нашого соціалістичного ладу, а також радянської воєнної науки і воєнного мистецтва.

Головним джерелом всіх наших перемог була керівна і спрямовуча діяльність Комуністичної партії. Партия згуртувала народи Радянської країни в могутню силу, об яку розбився натиск фашистських полчищ, що наводили жах на Європу і весь світ.

Комуністична партія віддала Радянській Армії і Флотові свої найкращі сили. Тільки в перший рік війни партія направила в ряди Радянської Армії близько мільйона комуністів. На кінець війни в армії і флотові налічувалося до 3,5 мільйона членів і кандидатів партії — майже 60 процентів усього її складу.

Розгром ударних сил імперіалістичної реакції привів до ослаблення загального фронту імперіалізму. В ряді європейських і азіатських країн стадися революції. Виникла світова соціалістична система.

У війні з фашизмом радянський народ не був самотнім. Величезні жертви на віттар перемоги принесли болгарський, угорський, польський, румунський народи, чехи і словаки, народи Югославії та інші. Великий вклад у досягнення Перемоги внесли народи і армії держав антигітлерівської коаліції.

Однає головною силою, яка зламала хребет фашистському звіру, був Радянський Союз. І до яких би хитрів на віттар перемоги принесли булини, буржуйські фальсифікати історії, велика правда про безприладний подвиг радянського народу не сподівалася бути заслоненою.

Сорок років для історії — не так багато. Але за цей час наша країна перетворилася в могутню світову державу. Це не до вподоби нашим заокеанським недругам та їхнім союзникам по НАТО. У цих умовах Радянський Союз разом з братніми соціалістичними країнами, проводячи послідовну політику миру, виявляє високу пильності і неособливу турботу про зміцнення оборонної могутності. Наши Збройні Сили готові дати нішній відбіт будь-якому агресорові. Доблесні спадкоємці Великої Перемоги несуть свою налегкту службу в ім'я миру на землі.



СОЛДАТЫ

Солдат прошел через всю войну,
По-плакучки испытал пол-Европы,
Приходилось мерзнуть в глубоком снегу,
И часами лежать под палиящим солнцем в окопе.
В траншеях по возрасту были солдаты равны:
Сын с отцом и дед с внуком.
Порой не сблюдались даже чины,
В бою выручали друг друга.
Солдат на войне о смерти не думал,
О подвигах тоже он не мечтал,
Каждый бой был по-своему труден,
И радостен, когда солдат побеждал.
Солдат воевал не ради заслуг,
Героизм проявлял, минув приказы,
А когда-на грудь прикрепляли медаль,
Он знал цену этой награды.
Долгий к Победе был путь у солдата,
От самой Москвы прошел он на запад,
Много преодолел вражеских «линний»,
И закончил войну в поверженном Берлине.

Семен КИСЕЛЕВ,
учасник Великой Вітчизняної війни,
колишній розвідник,
м. Хмельницький.

ПРИЗЕРИ ЗМАГАННЯ

Президія Центрального правління Українського товариства глухих і Республіканський комітет профспілки робітників місцевої промисловості і комунально-побутових підприємств розглянули підсумки соціалістичного змагання між колективами підприємств і вироб-

ничих об'єднань за I квартал 1985 року.

Найкращих успіхів у виконанні планових завдань і взятих соціалістичних зобов'язань на честь 40-річчя Перемоги радянського народа у Великій Вітчизняній війні домоглися трудівники Енакіївського, Дніпродз-

івудальни виробничі показники за підсумками весняної Вахти пам'яті на честь 40-річчя Перемоги Поточеною Грамотою Центрального правління УТОГ і Республіканського комітету профспілки нагороджено по над 40 передовиків виробництва підприємств і об'єднань Товариства.

1945 ★ 1985

ЙІШЛА ВІЙНА НАРОДНА,

СЛІДАМИ ЛЕГЕНДАРНОГО РЕЙДУ



Яскравою сторінкою в історії партизанського руху в роки Великої Вітчизняної війни став Карпатський рейд 1943 року. Ця бойова операція була проведена партизанським з'єднанням під командуванням двічі Героя Радянського Союзу Сидора Артемовича Ковпака.

Справжній героїзм і безстрашність виявилися партизані, пройшовши із запеклими боями по глибоких ті-

лах противника шляхом до Карпат. Вони знищили близько чотирьох тисяч гітлерівців, пустивши під укос дев'ятнадцять військових ешелонів противника, висадили в повітря десантки заливничих і щосейних мостів. Багато відважних месників навіки лишилися в карпатській землі. Серед них і комісар з'єднання Герой Радянського Союзу Сидор Артемович Ковпак.

Справжній героїзм і безстрашність виявилися партизані, пройшовши із запеклими боями по глибоких ті-



зу генерал-майор Семен Васильович Рудин.

Давно відримали бої в Карпатах, але час не стирає пам'яті про полеглих. Вона лишилася серії народного, увічнена в грандіозних меморіалах і пам'ятниках, творах художньої літератури, образотворчого мистецтва, іменами геройів названих колгоспи, вулиці міст, сіл, школи, піонерські дружини й загони.

Свято шанують пам'ять своїх бойових побратимів колишніх партізансько-комунарів. Щороку приїздять вони на місце колишніх боїв, з радістю відзначають величезні зміни, які відбулися у цьому краю. Відбудувались, розквітили міста і села Прикарпаття, виростили великі промислові підприємства. У весеню зі дзвінницю перетворилося місто Яремча, на окоцінках якого колись гри-міли бой.

Нинішнє покоління гідно продовжує геройську естафету батьків і дідів. Дорогами бойової слави йдуть юні слідопідліти, відкриваючи нові криївки партизанського подвигу в ім'я Великої Перемоги.

На зімках: вгорі — комісар з'єднання С. В. Рудин і його син комісаромандер Ралій під час Карпатського рейду. 1943 рік. Фото з фонду Музею партизанської слави в Яремчі; внизу — провідники і помічники партизан в роки війни жителі села Микулчин Надвірнянського району (зліва направо) Т. Л. Бойко, В. І. Тодорук, В. М. Капуляк.

Фото В. МИГОВИЧА.

У ТОЙ ГРІЗНИЙ ЧАС ВРЯТУВАЛИ ПАМ'ЯТНИК

Було це напередодні війни. Жителі села Нова Прага, що на Кіровоградщині, вирішили встановити пам'ятник Володимиру Іллічу Леніну. Прибрали вони за свої кошти у Харкові скульптуру вождя, почали завозити будівельні матеріали. Але не судилося колгоспникам здійснити свій задум: почалася війна. Фашисти сунули чорною хмарою. Вже чуті було постріли за селом.

Що робити? Вночі патріоти надійно заховали скульптуру В. І. Леніна, а самі пішли захищати Ві-

чизну. Віталій Завада, Володимир Савченко, Микола Плотнін, Григорій Ткачов на чолі з Олексієм Дроздом здійснили цей подвиг, але не докінчили вони до світлого дня Перемоги, полягли смертю хоробрих у вогненних битвах війни.

Закінчилась війна. Трудящі Нової Праги взялись з новими силами відбудовувати колгосп. Відшукали на самеред пам'ятник. Встановили його на площі перед сільським будинком культури. Це завдяки мужнім землякам, новопражям вдалося зберегти дорогий образ Ілліча, виконати волю односельців — встановити пам'ятник Леніну.

З. БЕРЕЖНА,
Кіровоградська область.

НИХТО НЕ ЗАБУТИЙ ЗА МИРНЕ СЬОГОДНІ

У Долинському парку височить обеліск героям, загиблим у Великій Вітчизняній війні. Неподалік напис:

КОМЕНДАНТ РЕЙХСТАГУ

...Переборюючи сильний опір гітлерівців, солдати підрозділу капітана Неустроєва, першими віврвалися в будинок рейхстагу, а войни М. Егоров і М. Кантарія встановили на його куполі Пррапор Перемоги.

Після цієї подвій, яка відразу ж облетіла весь світ, командир 150 дивізії генерал-майор В. Шатилов повідомляв командира корпусу, що «комендантом рейхстагу в 15 години 30 хвилин 30. 04. 45 року призначено капітана Неустроєва».

Степан Неустроєв ішов до цього часу довгих чотирьох воєнних років крізь вогонь

Великої Вітчизняної війни. Його трудовий шлях у самостійне життя починається на одному з узуральських заводів. У сімнадцять років він став до токарного верстата, але треба було захистити Вітчизну. І Степан вступає до Челябського військового училища, по закінченні прискореного випуску якого був направлений на фронт. Захищаючи Москву, командував взводом розвідки. Після кожного поранення, коли, постававши на піднімача, працювавши

на фронті, випущений в Берлін 6 травня 1945 року політвідділом 3-ї ударної армії, були такі слова:

«НАШЕ ЖИТТЯ»

ТИЛ — ФРОНТУ ДНІ І НОЧІ

Поїзд рушив. За вікном вагону попливали пристані, цінні будівлі. Тієї нічі, мабуть, тривожне зйокнув півоз, бо люди враз почали розбігатися хто куди, кидати їх на ходу свої речі. Було видно, що їх охопила паника.

Максим все це бачив, але нічого не чув. Притихнувши до вікна, він напружене дивився, поки не зник вокзал і зорі вибухи фугасів бомб.

Поїзд поспішав виїхати з Харкова. Біля стискував скроні, хотівся хоч квотк скійкого повітря. Максим ледь проредрся крізь матову тамбур. Через якусь мить вагон трусоцнуло. Максим, не втримавшися на ногах, зірвався у прівру. А потім хтось торкнув його за плече.

— Ти живий! Чому мовчиш? Відповідай, чуеш!

Свідомість повільно поверталася до нього. Максим зірвав останні зусилля, стиснувши кулаки, відіввався. Хтось крикнув йому:

— Лягай! З кулемета косить.

Але хлопець не почув і побіг вздовж ешелону, погрожуючи комусь кулаками. Зліва і справа розривалися бомби, різали землю кулетні черги, а він біг, не звертаючи на їх уваги.

Не далі від харківського хлопчика, впав на землю, розкинув руки, як птах крила. Відчув нестерпний біль у руці. В ній увірвався осоколок металу, він

був червоним, як кров. І все довкола забарвилось у цей колір. Таким було і сонце, що хилилось до заходу...

— Ну як ти? — питали санітарі. Але його голосу не почули. І на мовчаність нікого не дивувала: всікі трапляються на дорогах війни.

* * *

Подальший, так би мовити, життєвий маршрут Максима визначив сам воєнний комісар.

— Один з кращих учнів ремісничого училища, — дозвіл військовому майстру.

— Максим Сікало, відмінний токар і слюсар, чудово читає креслення.

Максим стояв біля верстату. Майстер подав ескіз деталі складної конструкції і заготовку. Коли хлопець увімкнув верстат, воєнком глянув на годинник і побачив, що не стоять над душою, відішов у бік. Але через кілька хвилин його вже покликали. Взявши виготовлену деталь, він замірів її штангенциркулем. Потім сказав: «Молодець!» і міцно обіняв хлопця. Ще через мить приступив Максимові аркуш з блокноту, на якому поспіхом написав: «Максим Сікало завтрашнім ешелоном негайно виїхати до Сталінграда».

Хлопця не лякали вибухи снарядів і авіабомб. Він їх не чув. Але коли дивився, біль пронизував усє тіло. І згадував тоді рідне село. Чомусь хотівся квотк чисто джерельної води. Чи є ще той колодязь? Може загубитися ручай, пересох, що його ще в дитинстві прокопав і доглядав Максим. Хто же прочистить його тепер?

Бігає до нього Максим один. Хлопці збиралася в іншому місці: його не брали з собою. Хіба ж винний він був у тому? Звичайно, ні. Але все одно був один... Був наодинці з полем і річкою. А коли затримувався, мати не звала, а йшла шу-

мати, адже ж знала — на голіс не відгукнеться.

За вікном вагону показалася скалічені дереви, кущі цегли, за ними видніється завод. Без дімарів і без даху. Це тут, у Сталінграді, була його зупинка. Кінець одного шляху став для Максима початком іншого — трудового.

Дні і ніч Фронту відмінно видається, але солдат на війні, заряджав. Тільки не патріоти, а нові різниці. Не скажиняє, хоча часом здавалось, що впаде і не зможе підвіститися. Не ішов з заводу, коли фашинисти були на відстані кілометра від нього, не ішов, коли передова проходила крізь заводські подвір'я. А коли лютобій зими 1942 року радянські війська у нечуйнаній доєсні битві перебили хребет фашиністській потворі і погнали її на захід від Сталінграда, Максим почав працювати у пересувних майстернях заводу.

День Великої Перемоги Максим зустрівдалеко від вольських берегів. Потім пе-рехав працювати до Житомира. Умілі руки токаря-универсал виробляли мирну продукцію: деталі до прядильних верстатів, сільськогосподарських і транспортних машин. Він досліг неабияких висот у своїй професії, а скільки зробив оригінальних різниців, якими можна розточувати деталі різних конфігурацій! Після Максим Сікало вважається неперевершеним токарем-віртуозом. Його трудова книжка теж доказ цьому: в ній десятки винахідів і раціонізацій, внесених умільцем. А скільком своїм учиням він дав путівку в життя...

Про нечуючого токаря кажуть: «Справжній майстер, людина міцного робітничого гарту». І це справді так.

Р. ГРЕСЬКО.

м. Житомир.



«Пройдуть роки, зарубцюється рани війни, зігрнутися сліди бойових походів, а із родінок не забудуть людей, що підняли червоне полотнище — Пррапор Перемоги над столицею Німеччини. Нащадки наші відкриють уроочисту Книгу перемог і побачать в ній виведені золотими літерами імена героїв, які принесли людству свободу і щастя, спокій і мир.

І серед багатьох імен ба-
гатиром буде стояти просте
ім'я — Степан Неустроєв...»

О. ШУСТ.

На зімку: Герой Радянського Союзу С. А. Неустроєв.

м. Сімферополь.

СВЯЩЕННА ВІЙНА! 1941-45

ПОЛКОВИЙ РОЗВІДНИК

Багатий славними сторінами літопис Великої Вітчизняної війни. Не переліти подвигів воїнів-героїв нашої Вітчизни. Безстрашно і самовіддано боровся з лютим ворогом і сини потомственного лісоруба Василь Іванович Васильчук з села Лазершина, що на Закарпатті.

До лав Червоної Армії він вступив восени 1944 року, коли радянські війни визволили рідне село. З першого дня Василя направили в саперну частину.

Наука вояжна була не з легких. Адже в стислі строки треба було вивчити всі види мін, методи їх знешкодження, вміти, обраzenо кожучи, свою рукою відводити смерть, яка невідступно переслідує сапера на кожному кроці.

І от навчання завершено. Попереду — фронт.

— Це було в новорічну ніч 1945-го, — ділиться спогадами Василь Іванович. — Грибальні гармати, а ми, сапери, прокладали проходи у мінних полях. Завдання виконали оперативно і бездоганно. Спочатку танки, а потім піхота раптово кинулись на штурм ворожого переднього краю і бліскавично прорвали його. В успіху цього бою була і моя частка роботи.

Згодом командування звернуло увагу на відвагу, фізичну інтенсивність дані В. Васильчука, його природні здібності розвідника і перевело до полкової розвідки. Справа дещо нова; але ж під силу готовому до будь-якої спроби молодому воїнові. Стояли на річці Віслі, де гітлерівці спорудили міцну оборону. Радянські війська готувалися до вирішального наступу. А для успішних операцій потрібні були точні дані про вогневі точки ворога. Одержано наказ: дістати «язики». Ніч видалася темною, не вщухала снігова віха. Скільки-то треба було вміння, хоробрості, витримки, щоб подолати ділківську сот метрів, але ж яких! Кинувся на фашистського вартового, оглушив його, і потягнув у розташування наших військ. За цю операцію Васильчуку було оголошено подяку командування.

ВІЧНО ЖИВИЙ

Вечорами в Коростенсько-му клубі УТОГ, що на Житомирщині, завжди людно. Тут нечуючі трудахники проводять своє дозвілля. Культурно-заклад знаходиться в малярницькому місті біля річки Уж на вулці, що носить ім'я сина казахського народу Абдула Усенова, який загинув смертью хоробрих, винищуючи Коростенщину від фашистських загарбників.

7 грудня 1943 року на підступах до Коростеня Абдула Усенов одержав завдання командування — замінити дорогу, якою за вісмі даними розвідки мали пройти танки противника. Але обставини не дозволяли воїну виконати доручення. Настала критична мінта — вісім ворожих танків, прорвавши наші позиції, взяли напрямок на командний пункт дивізії. Назустріч одному з них поповз відліжний сапер, Екіпаж іншого «тигра» помітив бійця і рушив на героя. З міною в руках Усенов кинувся під гусеници танка і підірвав його. Інші



Потім Василя разом з товаришами перекинули на територію Чехословаччини, де йшли жорсткі бої. Тут особистий рахунок розвідника виявився «язикові» значно більшим.

До кінця війни залишалось 10 днів. В. Васильчук виконував чергове завдання полкового командування на районі міста Вітковічі, коли поруч з вибухнула ворожа міна. Важке поранення. Після самовіданої боротьби лікарів лише через декілька днів повернулась свідомість.

У свою рідну Лазершину Васильчук повернувся інвалідом Великої Вітчизняної війни другої групи.

Одужував, зміцнював силу.

Хотілось бути корисним сусідом. Адже країні вкрай потрібні були роботи, добroty.

— Та серцем тягнувся до лісу, який я садив і доглядав, з яким виростав з дін-

тівства, — розповідає Василь Іванович. — Шість працюють лісником Ясінинського лісництва. В 1953 році його обирають головою сільської Ради. З 1956 року Василь Іванович працює майстром по догляду за лісом у Виноградівському лісництві, де багато зробив для боротьби з водною ерозією на гористій місцевості, залісненням ярів.

Нині ветеран війни і праця одною Виноградівського міжрайвідділу УТОГ. Шанується і пожаліває його глухі з чуйністю, людяністю, добroty.

Василь Іванович Васильчук нагороджено орденами Вітчизняної війни другого ступеня, Червоної Зірки, медалями «За відважту». До них додалися відзнаки за мирну працю.

П. КРАЇНЯНЦЯ.
Закарпатська область.

ТИХ ДНІВ НЕ ЗГАСНЕ СЛАВА БІЛЯ САУР-МОГИЛИ

Наш автобус з групою пе-
лючників ветеранів праці
підїжджав до легендарної
святої — Саур-Могили, що
відмінною від міста Сніжне
Донецької області.

Днівні рік — весільно, в
день Перемоги, та восени,
з днем визволення Донбасу,
сюди поспішають тисячі лю-
дей.

Чим же знаменита ця ви-
сота?

У навколишніх селах з
покоління в покоління пре-
редаються легенди про Са-
ур-Могилу. В одній з них
розвіджається, що вона на-
писаною людьми на честь смі-
ливого і мужнього кріпака
Савки (Савури), який ус-
вів свою життя привезти боро-
тьби з поміщиками. Години
часу народний месник був пе-
вловним. Але одного разу
нарські прислужники вистре-
жили легендарного героя і
жорстоко розправилися з
ним. І тоді місцеві жителі
насипали над його могилою
висоту. Боротьба, розпочата
Савкою, продовжувавася
її братом Леонітом, але теж
загинув в першій боротьбі.
На його честь люди посадили
біля її підніжжя віхи, по-
ревно і виріс Саур-Могила по-
дібно до вершини гори.

За науковими досліджен-
нями Саур-Могила — це
геологічний залишок одно-
го з розмітіх хребтів Доне-
цького кряжу, але біля її
підніжжя, насправді в давні
часи не раз розгрувалися
і закріплювалися там. Їх було
сімнадцять. Вони зайшли в
тил ворога, прорвалися і
закріплювалися на висоті.
Гітлерівці обрушили на них
ураганні вогоні артилерії,
раз по раз в атаку підніма-
ючи підніжжя.

Багато легенд і багато
таемниць у Саур-Могилі,
які виникли в різні истори-
чні часи. У грізні роки Ве-

ликій Вітчизняної війни ви-
сота знову стала свідком ве-
ликих подій, що розгорнули-
ся тут у боротьбі нашого на-
роду з ворогом. На фронто-
вих картах ця висота зна-
чилася під номером «277,7»

і була виділена спостереж-
ним пунктом у гітлерівців на
Міус-Фронті, який вони
створювали майже два роки.

За заявкою фірера він пови-
нен був стати «Новим держ-
авним іменем» непорушним кордо-
ном Німеччини і військові

документи тих років зали-
шили нам цікаву довідку: ту-
тут був створений фронт
помсти за Сталінград. Іого
основу складала б армія,
створена взамін розбитої б
армії Паулюса. Вона мала
такі ж номери з'єднань, поль-
ків, що були розбиті в Ста-
лінграді.

На світанку 18 серпня 1943 року війська 5 удар-
ної армії генерала Цветаєва
знялися з передньої лінії
Міус-фронту. Відкнути ви-
соту Саур-Могила вони
змогли після битви за
«277,7». Декілька днів
підніжжя її жорсткої боротьби

знялися з передньої лінії
Міус-фронту з вогнем смерчом обру-
шилися на передню лінію
Міус-фронту. Відкнути ви-
соту Саур-Могила вони
змогли після битви за
«277,7». Декілька днів
підніжжя її жорсткої боротьби

знялися з передньої лінії
Міус-фронту з вогнем смерчом обру-
шилися на передню лінію
Міус-фронту. Відкнути ви-
соту Саур-Могила вони
змогли після битви за
«277,7». Декілька днів
підніжжя її жорсткої боротьби

знялися з передньої лінії
Міус-фронту з вогнем смерчом обру-
шилися на передню лінію
Міус-фронту.

Т. ПЕРЕБІНІС.

Донецька область.

НАЧАЛЬНИК ПАРТИЗАНСЬКОЇ ШКОЛИ

Орденом Леніна, двома
орденами Червоного Прапора
і орденом Вітчизняної війни
1 ступеня відзначила
Батьківщина ратників подвиг
ветерана Великої Вітчизняної
війни полковника у від-
ставці Павла Олександровича
Віходця. Він удостоєний
також найвищої військової

нагороди Угорщини — ордена
Івана Пантелеймона з від-
ставкою. Він заслужив
такий підсумок діяльнос-
ті його учнів на тимчасово
окупованій ворогом терито-
рії.

Велика Вітчизняна війна
застала його на викладань-
кій роботі в невеликому ти-
хому місті на Волзі. Вже
через місяць його віддіклика-
ли в Москву. Ворог рався
до столиці, і його треба бу-
ло зупинити за всяку ціну.
П. О. Віходець призначили
начальником Центральних
курсів мінних загороджень і
особливої техніки, де ро-
тували кадри спеціалістів
— мінієрів. Три тисячі випуск-
ників «партизанської школи

Віходця» зробили все мож-
ливе, щоб земля горіла під
ногами фашистських окупан-
тів.



У серпні 1943-го — нове
призначення. Полковник
П. О. Віходець став начальником
штабу партізанського руху.
В країнах, що під-
порядковані Німецько-Опору.
В грудні 1944-го в його школі з'яви-
лися перші курсанти-інтернаці-
іонні. Заняття йшли в по-
льських умовах, максималь-
но наближені до бойових.
Цю школу пройшли багато
партізанів Угорщини, Чехо-
словаччини, Польщі, Руму-
нії, Югославії.

Закінчив війну Павло
Олександрович на ділянці
Карело-Фінського фронту,

де під його керівництвом велася робота по розміну-
ванню «зачиненої» металом

землі, яка несла смерть мир-
ним жителям.



I за бій, і за труд

Між цими фотознімками пролягли не просто десятиріччя, а велике і нелегке життя. Про те, що пріжкі воно гідно, свідчать нагороди на грудях ветерана. Щоразу перед святом Перемоги, одягнутих їх, Трохим Олексійович Вельус згадує свою тривожну моладість і той «екіпаж машини бойової», командиром якої боровся за Радянську Вітчизну. В одному з боїв молодий танкіст був тяжко контужений, втратив слух...

Понад 40 років працює Трохим Олексійович на Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт» слюсарем-наладчиком друкарських машин. Трудиться самовіддано, як колись воював. І до зників бойової доблесті додалися нагороди за доблесть трудову. А ллють їх, як відомо, з одного металу...

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.



Автограф на імперській канцелярії

Ішов липень 1943 року. Кім фронт. З міста Ковеля Земля здрігалася від вибухів бомб і снарядів, тріскотили кулеметні чергі. Село Ремівці, що в Донецькій області, горіло все: будинки, дерева, навіть земля.

П'ята ударна армія, прорвавши укріплення німців, просувалася на захід. Мешканці села, які залишились живими, незважаючи на смертельну небезпеку, вибігали зі сковиць, кидалися в обійми своїх визволителів.

Це була невимовна радість і для сімаднадцятирічного Володимира Шевченка, який зазнав неймовірної злігодіїв окупанії, переховувався, щоб не потрапити в робство до Німеччини.

Після бою Володя з трофеїм автомобілем на грудях звернувся до командира стрілецького полку з проханням заразувати його бійцем, але той відмовив. Та бійці, що бачили, як юнак допомагав ім, проявляв

мужність в бою, застутили з нього. Вони попросили залишити хлопця в частині.

Це було для Володимира Семеновича Шевченка дванадцять урядових нагород. Нині він працює в управлінні «Вантажтранс» виробничого об'єднання «Павлоградувгілля» художником-декоратором.

Ветеран Великої Вітчизняної війни частий гость школах, на промислових підприємствах, в установах, де виступає з спогадами про те, якою ціною

дісталася нам Перемога над фашизмом, закликав справжніх справу мирі.

I. ЗІНЧЕНКО,
ветеран Великої
Вітчизняної війни.

м. Павлоград
Дніпропетровської
області.

НАТХНЕНО ОСПІВАНИЙ ПОДВІГ

Заключний концерт переможців Всесоюзного огляду самодіяльної художньої творчості трудящих

Багатолюдно було того вечора в Палаці культури київського виробничого об'єднання «Більшовик».

З різних кінців республіки з'їхалися до столиці України країні колективи та індивідуальні виконавці різних жанрів самодіяльної творчості, які на зональних оглядах завоювали почесне право виступити в заключному концерті.

Піднялася завіса і в глибині сцени крупним планом оживли хвилюючі кіноекрані про «Більшовика». Він горів про музичність радянських військ, що встановили пропори Перемоги над рейхстагом. Бурхливі оплески викликали в глядачів заключні слова монолога: «Живи, любство, живи мирно, спокійно, часливо! Хай не хвилює тебе істеричне виття наїльї війни — наша сила міцна. Справа міфу — справедлива справа, вона і переможе».

Зі зворушливою емоцією, ніби зійшовши з екрану, з шумом вливався живі війни. Вони зустрічаються з народом, що торжествує, трибуна обійми, поцілунки танці. І все це відбувається синхронно з кіноекранами, що проекуються на сцену.

На екрані блакне, освітлення стає яскравим і в чіткому ритмі виконується солдатський танець, що увічує собою переможний марш геройчної боротьби радянських військ проти фашистських загарбників.

Це пролог концерту. В ньому об'єднані хореографічні композиції «Заряд життя на землі» силами народного самодіяльного ансамблю танцю «Дорєцькі зорі» і «Балада про врятованій прапор» у виконанні танцювального колективу Херсонського будинку культури.

Заключний концерт.

На сцені виконавці виступають з оригінальними хореографічними номерами:

«Слансі зі співаками» і «Сучасні ритми».

Останній виконавець спільно з харківським танцювальним колективом.

Дружбі і міжнародній со-

лідарності присвячена хо-

реографічна композиція «Всі

пропори, в гості до нас», яку

виконав Сімферопольський

самодіяльний народний ко-

лектив «Кримчанка»

спільно з Одеським народ-

ним ансамблем, якому, до

речі, це почесне звання при-

своєю зовсім недавно.

Великий інтерес виклика-

ло ізюмійне ревю у вико-

нанні колективів та індиві-

дуальних виконавців оригі-

нального жанру міст Луць-

ка, Хмельницького, Вінниці,

Чернівців і Запоріжжя.

З неослабною увагою сте-

жили глядачі за новизною

незвичайних трюків, що їх

виконали представники цьо-

го цікавого і важкого жанру.

Особливо порадував всіх

ізюмійній алюзії Анатолій Резнік

з асистентами (Запоріжжя).

Із яскравою міцністю

закінчився концерт.

ВОНИ КУВАЛИ ПЕРЕМОГУ

Тематичний вечір, присвячений 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні, відбувся у Київському палаці культури імені А. В. Луначарського.

На сцену, прикрашену панно, що символізує Військовий вогонь, підімаються і учасники Вітчизняної війни, і трунівники тилу. На ланцюках їхніх піддаків — чинські нагороди за подвиги на полі бою і в тилу. Среди них Яків Семенович Лавідзон, Ольга Іванівна Фе-

доренко, Валентин Ігнатович Остапенко, Трохим Олексійович Вельус, Сергій Миколайович Губкін, Олександр Трохимець, Євген Логвинович Лобачов, Степан Омелянович Ільченко, Ліл Львівна Корабчевська, Григорій Максимович Майдебура та Микола Михайлович Нагорний.

Одні з них пройшли тяжкими фронтовими дорогами від Сталінграда до Берліна, інші самовіддано трудилися в тилу для потреб фронту. Кожному з них було вручено букети яскравих весняних квітів за ратний подвиг в ім'я миру, в ім'я славної Батьківщини.

В. ЩЕРБАНЮК.

Шоразу, коли ветеран праці Степан Омелянович Ільченко приходив на майданчик бойової техніки меморіального комплексу Українського державного музею історії Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років, то приводив з собою і шестиричного онука.

Днівся, Сашко, оці бойові машини знищили страшного звіра, ім'я якому — фашизм.

Під час війни С. О. Ільченко працював на Уралі токарем. Коли багато робітників пішло на фронт — став багатоверстником. Він виточував деталі для танків Т-34. Працювати доводилось до 12 годин на добу. Інколи і засинав біля верстата.

Кавалер ордена Трудового Червоного Прапора С. О. Ільченко продовжує трудитися слюсарем-складальником на КДВО «Контакт».

Текст і фото І. ЩЕРБАНЮКА.

Наступний номер «Нашого життя» вийде 18 травня цього року.

Редактор П. БУЛАТОВ.

РОЗПОВІДЬ ФРОНТОВИКА

Напередодні свята в Золотоніському клубі глухих відбулася зустріч членів Товариства з учасником Великої Вітчизняної війни, майором у відставці М. І. Шестериковим.

Микола Іванович у своїй розповіді зустрівся на початковому періоді війни, коли наші війська, проявляючи велику мужність і героїзм, стримували переважаючі сили ворога на підступах до міста Києва.

Стримуючи наступ військ військ на Україні, Червона Армія дала можливість евакуувати ос-

новні промислові підприємства на схід для випуску військової техніки і боєприпасів.

Свою розповідь колишній військ супроводжував показом фотографій, читанням солдатських листів. В одному з них йшloло про мужність командира кулеметного взводу молодого лейтенанта С. Е. Овчинникова, який загинув у боях на Дніпропетровщині 22 жовтня 1943 року.

Член УТОГ з великим інтересом слухали епогади ветерана Великої Вітчизняної війни.

В. ЩЕРБАНІНА, завідуюча Золотоніським клубом УТОГ. Черкаська область.